Yenigün GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

9 BİN YILLIK DELİKANLI

ÇUMRA

CİLT: 1 • SAYI: 1

ÇUMRA KÜLTÜR VE SANAT TOPLULUĞU ADINA :
SADIK GÖKCE-ABDULLAH SUCU-SEDAT ULUPINARLI

26 HAZİRAN 2021 CUMARTESİ

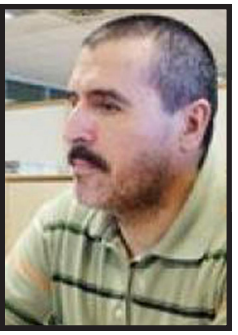

ÇUMRA HİKAYESİ BURADA BAŞLADI

İÇİNDEKİLER

• MERHABA DERKEN
SADIK GÖKCE
• ÇUMRA BİR VUSLAT ÖYKÜSÜ
RECEP CANDAN
• ÇUMRA'YA DEĞER
MUSTAFA ARSLAN
• BİZİM HİKÂYEMİZ…
ABDULLAH SUCU
• ÇATALHÖYÜK ŞEHRİ ÇUMRA
M. ZEKİ TÜRKER
• KELİMELER YAĞMURU
UĞUR KÖFE
• YÜZ YAŞINA YAKLAŞIRKEN ÇUMRA BASINI
SEDAT ULUPINARLI
• ÇUMRA'NIN KURULUŞU
ANUŞ GÖKCE
• ESKİ ÇUMRA'NIN SOLMAYAN GÜLLERİNDEN!
AHMET YILDIZ
• BİZİM DÜĞÜNLERİMİZ
AHMET GÖK
• BURASI KONYA'NIN ÇUMRA İLÇESİ
AHMET YAVUZ
• ÇUMRA OKULLARI VE KURULUŞ TARİHLERİ
EKREM ÇELİK
• YAVRUCUĞUM SELAHATTİN GÜZEL
• ÇUMRAM ÜSTÜNE!
ELİFE YILMAZ MISRAL
• SUYUMUZ TÜKENİR Mİ?
M.YAVUZ ÇOLAK
• 95. YILIMIZDA ÇUMRAMIZA VE ÇUMRALILARIMIZA SELAM OLSUN
MEHMET SEVİŞ
• SOSYAL VE KÜLTÜREL YÖNÜYLE ÇUMRA
RECEP ÖĞÜTÇÜ
• ÇUMRA'DA SPOR TARİHİ
ABDULLAH ÇOLAK

MERHABA DERKEN

SADIK GÖKCE
sadikgokce@hotmail.com

Selamünaleyküm;

İnsan bir çocuğu dünyaya geldiği zaman heyecanlanır ve bu sevincine herkesin ortak olmasını ister, hatta avazı yettiği kadar bağırıp duymayanlar da haberdar olsun diye düşünür.

Biz de yeni doğmuş bir çocuğa sahibiz ve farkında değilsiniz ama şu anda onu ellerinizde tutuyorsunuz. Bu hepimizin yani tüm Çumra'nın çocuğu… Allah ismi ile birlikte hayırlı bir ömür nasip etsin diyoruz.

Bir yıldır üzerinde çalıştığımız ve hazırlandığımız doğum nihayet 26 Haziran'da gerçekleşti. İlk sayımız ile karşınızdayız. Bundan sonra sizlerin desteği ile hayata tutunmaya çalışacak çocuğumuz. İlk dönemlerde biraz huysuz ve şımarık olabilir. Buna katlanacağız.

Bebeklik çağını sağ salim atlatabilirsek çocukluk çağına girmiş olacak bu nazlı bebek. Bu dönemde el birliği ile daha iyi olması için çalışacağız. Doğumdan hemen sonra gösterilecek olan ihtimam onun geleceğine karar verecek. Ya büyüyüp delikanlı olacak ya da genç yaşında hayata veda edecek. Elbette bu veda sonrası çocuğumuzu Çumra Mezarlığına defnetmeyeceğiz ama…

İşte bu "ama"dan sonra gelecek söz çok önemli. Ya dergiye sahip çıkıp el birliği ile yaşatacağız ya da ölü dergiler çöplüğüne göndereceğiz. Bu çocuğun doğması için el birliği ile çalışan ve doğumu heyecanla bekleyen bizler, dünyaya gelmesine vesile olduğumuz bu bebeğin yaşaması ve hayata tutunması için elimizden gelenin de üzerinde bir gayret göstereceğiz.

Derginin nasıl ortaya çıktığını burada sizlere anlatmayacağım. Bu konuyu yazar arkadaşlarımız çok güzel bir şekilde anlattı. Okuduğunuz zaman sizler de heyecanlanacak ve o an orada olmadığınıza hayıflanacaksınız. Ancak orada olmamak çocuk üzerinde hakkınız olmadığı anlamı taşımaz. İşin başından beri orada bulunanlarla bulunmayanlar arasında bir fark olmadığını bilin. Elinize aldığınız bu dergiye lütfen bu duygularla bakın. Sizler de bu doğumun şahitlerisiniz ve emmisi, dayısı, halası, bibisi hatta daha yakınısınız… Kulağına ezanı hep birlikte okuyalım ve çocuğun hafızasına geçmişin ve bu günün güzelliklerini kazıyalım. Geleceğe ait güzel düşünceler nakşedelim. Kavgadan, çekişmeden ve nizadan uzak tutalım. Huzur içinde, sevgi ortamında büyümesine el birliği ile katkıda bulunalım.

Bundan sonraki sayılarımızda eli kalem tutan bütün Çumralı hemşerimizden yazı ile katkılarını bekliyorken fikri olanların da bize ileteceği düşüncelerini de dinlemeye hazırız. Nihayetinde çocuk hepimizin ve hep birlikte büyütüp terbiye edeceğiz.

Bu işe soyunurken niyetimiz hayır işlemek üzerine idi ve öyle de kalacak. Her zaman söylediğim bir sözü burada da tekrar etmek istiyorum. "NİYET HAYIR AKIBET HAYIR"

ÇUMRA BİR VUSLAT ÖYKÜSÜ

RECEP CANDAN
Çumra Belediye Başkanı

Yaklaşık 9000 yıl önce insanların Çarşamba suyunun etrafında toplanıp, bilinen ilk şehir hayatını kurdukları yerdir Çumra.

Mimar Haydar Paşa'nın Yavuz Sultan Selim Han'ın yapacağı seferler öncesinde geçilecek güzergâhtaki yol, köprü han gibi tesisleri planlarken, Beyşehir'den Çarşamba çayıyla gelen suların taşmasıyla ovayı bataklığa çevirmesinin önlenebilmesi amacıyla bentler ve göletler yapılarak kontrol altına alınmasına dair planlarına konu ettiği bir yerdir Çumra…

Yavuz Sultan Selim Han'ın, askerleriyle geçerken çamurdan sakınmaları amacıyla "Çemrenin" emrini verdiği yerdir Çumra…

Rivayete göre Dedemoğlu Köyünden geçerken sultan Yavuz ve ordusunun bir ihtiyarın sunduğu pilav ve ayranı ile doyduğu fakat pilav ve ayranın bitmediği yerdir Çumra…

Hayıroğlu Köyünden Kurukafa Mehmet Efendi'nin Beyşehir gölünden Çarşamba çayıyla gelen suların taşkınlarını önleyebilmek amacıyla kanal ve bentlerle kontrol altına alarak ovanın düzenli sulanması amacıyla başlattığı sivil dayanışma ve imece hareketinin merkezidir Çumra…

Dönemin Konya Valisi Avlonyalı Ferit Paşa'nın, Kurukafa Mehmet Efendinin bu hayalini bir proje olarak sultan Abdülhamit Han'a sunması ve Sultan Abdülhamit Han'ın da uygun bularak yapımı devam eden Hicaz Demiryolu projesine ekleterek ihalesini yaptırdığı Osmanlı'nın ilk sulama şebekesinin kurulduğu yerdir Çumra…

Hicaz – Bağdat Demiryolu projesi ile Osmanlı Devletinin ilk sulama projesinin vuslat noktasında kurulmuş bir ilçedir Çumra. Birisi Allah ve Resulüne giden Hicaz yolu, diğeri ise bu dünyada hayatın sebebi olun suyun izlediği yol. İki hayırlı yolun ve iki hayırlı yolculuğun vuslatıdır Çumra.

Elbet bir gün buluşacağız, bu böyle yarım kalmayacak…

İnanıyoruz ki bir gün Hicaz Demiryolu yüksek hızlı trenlerle yine açılacak ve insanımız Çumra'mızdan bindiği trenle inşallah bu kutlu yoluculuğa çıkabilecek.

Bu iki hayırlı projeden birisi olmasaydı muhtemelen Çumra ilçesi olmayacaktı.

Demiryolu veya sulama kanalları farklı güzergâhlar izleselerdi muhtemelen yine Çumra diye bir ilçe olmayacaktı.

Hem Hicaz Demiryolu ve hem de Sulama projesi ile Sultan Abdülhamit Han, Çumra'mızın temellerini atmıştır. Çumra'mız, temelleri Osmanlı Devletince atılan ve genç Türkiye Cumhuriyeti tarafından 1926'da çıkarılan bir kanun ile ilçe yapılan yerdir.

Hem Osmanlı Devletinin ilk sulama (İSKA) İdaresinin ve hem de Türkiye Cumhuriyetinin 1957 yılında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü kurulana dek ilk Sulama İdaresinin kurulduğu ve faaliyetini sürdürdüğü yerdir Çumra…

İlk arazi toplulaştırmasının ve ilk kadastro uygulamasının yapıldığı ve birçok tarım ürününde ülkemizin en büyük üreticisidir Çumra'mız.

Ovalısı, Dağlısı, Yörüğü, Türkmeni, Kürdü, Çerkezi, Pomağı ve Göçmenleriyle Osmanlı coğrafyasındaki her bölgeden insanlarımızın gelip buluştukları ve vuslatla gelişip büyüyen ilçedir Çumra. Daha düne kadar bağrında büyüttüğü ve tabiri caiz ise everip ayrı ev açtığı, yakın tarihte ilçe olma hakkı kazanan Akören ve Güneysınır ilçelerinin bir anlamda baba ocağıdır Çumra'mız.

Cennetten bu dünyaya sürgün edilmekle başlayan yolculuğumuzda Çumra pek çok muhacir ailelere ev sahipliği yapmış ve kucak açmıştır. Yerlisi sivrisineklerdir denilir Çumra'mızın, şakayla karışık. İnsanın bu dünyadaki hayatının, adeta yolcunun bir gölgelikte konaklaması gibi olmasına benzer şekilde hepimiz farklı yörelerden gelip konaklamışız Çumra'da. Çumra artık bizim evimiz, yuvamız olmuş. Bu yönüyle Çumra'da yaşayan hepimiz muhaciriz aslında.

Hem geçmişte ve hem de günümüzde pek çok farklı yörenin insanına kucak açmış bir büyük buluşmanın adıdır Çumra.

ÇUMRA'YA DEĞER

MUSTAFA ARSLAN

Bir toprak parçasından çok daha fazlası,
Daha çok kah çamur kah tozla yoğrulan insanın, medeniyetin hikayesi,

Milli Mücadele, cihat ve vatan uğruna adanmışlığın vücut bulmuş hali Türkiye ise onun somut ürünü,

Dağlı, Türkmen, Yörük, Ovalı, Çerkez, Pomak, Kürt, Alevi, Tatar, Gürcü ve dahasının harmanlandığı, birlikte demlendiği, birlikte kardeşçe yaşadığı model,

Anadolu ve Osmanlı Coğrafyası'nın mağdur ve mazlumlarının toplanma merkezi, yeni yurtları, bir potada kaynaştığı yer,

Osmanlı Projesi, Cumhuriyet uygulaması olması özelliği ile komplekssiz tam bir örnek,

1. Merhalesi Abdülhamit Han Hz.'nin kurguladığı, 3. Merhalesi Mavi Tünel remzi ile Merhum Erbakan Hocam'ın temellendirdiği planlı sulamanın merkezi,

İleriye umutla bakmak için sağlam bir temel,

Çiftçi,-sanatçı, siyasetçi-bilim adamı, esnaf- bürokrat, görev adamı-lider her renk, her kabiliyetten insanı yetiştiren mümbit toprak,

Güneşin kavurduğu topraklardan alın teri ile Türkiye'yi doyuran, buğday, şeker pancarı, mısır, fasulye, domates, nohut, ismiyle özdeş kavun dâhil onlarca mahsulün üretim merkezi,

Ve benim için;

Kimlik ve kişiliğimin mayalandığı, temellendiği yer,

Gazetecilik aşkımın İmam-Hatip yıllarında filizlendiği,

Halen rüyalarımdan babam rahmetlinin elleri ile yaptığı huzur yuvamızda uyandığım,

Soframızdan misafirin eksik olmadığı,

Dedem rahmetlinin elimden tutup, camiyle-cemaatle tanıştırdığı, bağla-bahçeyle buluşturup hayata hazırladığı,

Çarşamba'nın kenarında çamurla hamur olduğum,

Ait olmaktan daima mutlu olduğum yerin adı; Çumra.

Duygudan arınmadan bakamayacağım ve sevdayla bağlı olduğum ilçem Çumra ile ilgili bir çalışma ile karşınızdayız.

***

Başlığı dahil böyle ifade etmiştim Ocak Ayı'nda yayınladığımız Çumra'nın Yıldızları başlıklı 10'lar dergisinde düşüncelerimi.

Bu defa Çumralı Kültür-Sanat ve Fikir İnsanlarının bir güzel çabası ve birliktelikleri-nin ürünü olan yeni bir çalışma ile sizlerle buluşuyoruz. Şehrin Hafızası ile Konya kültür ve düşünce dünyası için önemli mihenk taşlarından olan ek ile 15 günde bir okuyucularımız ile buluşan değerli ağabeyim Sadık Gökce ve muhtereme eşleri Anuş Gökce başta olmak üzere canım kardeşim Sedat Ulupınarlı, Ağabeylerim Abdullah Sucu, Ahmet Yıldız, kardeşim Uğur Köfe, Çumra'ya dönmesinden büyük memnuniyet duyduğum Mehmet Seviş ve diğer arkadaşlar tarafından temeli atılan Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu adı altında tarihe kayıt düşecekler. Ellerine, yüreklerine, kalemlerine sağlık. Sağ olsunlar, var olsunlar. Çalışmaya destek veren, dostlarımızı yüreklendiren değerli dostum, yol arkadaşım Belediye Başkanımız Recep Candan Beye de içtenlikle teşekkür ediyorum.

Yenigün Gazetesi her zaman Çumra'nın yanında yer almaya, Çumra ve Çumra'ya ilişkin meselelerde duyarlılığını ve pozitif ayrımcılığını ortaya koymaya devam edecektir.

Yeni çalışmalarda buluşmak dileği ile kalın sağlıcakla...

BİZİM HİKÂYEMİZ…

ABDULLAH SUCU

Hikâyesi olanlar vardı. Gıpta ile okurdum. Hayıflandığım ve kıskandığım da olurdu. O yıllar geride kaldı. Çünkü artık bizim de bir hikâyemiz var.

Elinizde tuttuğunuz derginin ve bundan sonra zaman içinde ortaya konacak birçok çalışmanın başlangıç hikâyesi…

Göründüğümüzden daha fazla ve daha güçlü olduğumuzu biliyordum. Ama tanımıyorduk birbirimizi.

9 bin yıllık uzak, 95 yıllık yakın bir geçmişi bulunan, geçmişte de şimdi de tarımın merkezi ve buna bağlı olarak tüm tarımsal yeniliklerin de öncüsü olma unvanlarını başarıyla sürdüren Anadolu'nun bereketli ilçesi Çumra sadece bu alanda değil, kültür ve sanat alanında da aynı başarıyı yakalamak için neden kılını kıpırdatmıyordu?

Herkes hikâyesini neden kendi dünyasında yaşıyordu? Birbirimizden niye uzak ve niçin habersizdik?

Bir adım atılmalıydı!

*

Gazetemiz Çumra 26 Haziran'da çalışmaya başladıktan sonra, yazar kadrosunu güçlendirmek maksadıyla yazmalarını rica ettiğim ağabeylerim ve kardeşlerimin bir bir teklifimi kabul etmeleriyle başlayan mutluluğum ve umudum günden güne arttı. Özellikle bir şekilde bir yerlerde rastladığım ve sonrasında hiç ilişkimi kesmediğim yetenekli genç kardeşlerim heyecanımı katladı. Gençlik hatta çocukluk denebilecek yıllara uzanan, gerçekleşmemiş olsa da bugüne kadar yaşattığım hayallerim canlanmaya ve güçlenmeye başladı… Kültür-Sanat ve Edebiyata ilgi duyan yeni dostlarımın zaman zaman yanıma uğramalarıyla başlayan tanışıklığımız ardından kaynaşmayı, daha da önemlisi hayallerimizde ortaklığı getirdi. Tanıdıklarımın ve bildiklerimin yanı sıra birçok isimle sık sık görüşür olduk. Hepsini yazmayacağım ama kendilerini Türk Kültürüne adamış gönül insanları Sadık-Anuş Gökce çifti ile bir vefa abidesi ve Çumra sevdalısı Mehmet Seviş Ağabeyimi yazmadan geçemeyeceğim. Cesaretimin büyük kısmını onlardan aldığımı söyleyebilirim. Elbette üç isimden ibaret değil beni cesaretlendirenler. Hepsini yazarak yazıyı uzatmak istemiyorum. Onlar kendilerini biliyor. İyi ki varsınız...

Görüşmelerimizde sadece Çumra'yı kültürü, edebiyatı, sanatı konuşuyorduk. Ortak paydamız böylelikle oluştu. Konularımız zaman içinde Çumra'da neler yapılabileceğine evrildi. Herkesin benzer kaygıları, umutları, hayalleri ve idealleri taşıdığını gördükten sonra artık bir adım atmanın zamanının geldiğini düşünmeye, sonrada dillendirmeye başladım. Yine gördüm ki, herkes buna hazır. Geriye atılması gereken adım kalmıştı.

*

İlk adım atıldı!

Yaklaşık bir yıl önce üç-beş arkadaşın bir araya gelmesiyle atılan bu adım, yeni isimlerin de katılımıyla kısa sürede koşuya dönüştü. Her buluşmamız umutlarımızı yeşertti, heyecanımızı artırdı, hayallerimizi çoğalttı. Yolculuğumuzun gelinen noktasında artık sesimizi yükseltmemiz gerektiğine karar verdik. Çok değerli, yetenekli, deneyimli ve donanımlı arkadaşlarımızın destekleriyle sağlam temeller üzerine oturtacağımız ve nesilden nesile taşınmasını planladığımız çalışmalarımıza yeri gelmişken aynı heyecanla desteklerini esirgemeyen Çumra Kaymakamı Hüseyin Ece'ye ve Çumra Belediye Başkanı Recep Candan'a hassaten Konya Yenigün Gazetesi Sahibi Mustafa Arslan kardeşime ve ekibine topluluğumuz adına teşekkür ediyorum.

*

Takdir edersiniz ki bu tür çalışmalar zaman içinde duyulur, yayılır ve çoğalır. Buluştuğumuz ve ilk adımı birlikte attığımız dostlarımız dışında telefonla iletişim kurduklarımız, kuramadıklarımız oldu. Amacımız eli kalem, palet, mızrap... tutan bu toprağın bütün yeteneklerine ulaşmak. Bu zaman alacak belki ama bir gün mutlaka gerçekleşecek. Ricamız; ulaşamadığımız arkadaşlarımızın bize ulaşması, bize katılması ve bize destek vermesi ve Çumra'nın yazılmaya başlanılan bu hikâyesinde yer alması.

Her alanda ama özellikle bizim alanımızda, yani kültürel ve sanatsal anlamda yarınların bugünlerden daha iyi olması umuduyla...

ÇATALHÖYÜK ŞEHRİ ÇUMRA

ZEKİ TÜRKER

Çumra'da doğmuş, Çumra'da yaşamış, Çarşambanın serin sularında kulaç atmış, Çumra sevdalısı arkadaşlarımızın kurmuş olduğu "Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu"nun çıkaracakları, her yönüyle Çumra'yı anlatacakları dergide, benim de hatıralarımı, yaşadıklarımı Çumra'nın geçmişteki önemli olaylarını yazmam istendiğinde çok heyecanlandım. Elli yıl öncesine gittim. Birkaç idealist Çumra sevdalısı arkadaşlarımızın çıkardığı ve rahmetli belediye Başkanım Durmuş Ali Çalık Bey'in ve benim yazılarımın çıktığı o günleri hatırladım. Ne güzeldi o günler.

Orada yazdığım bir yazıda; o günlerde Çarşamba Çayını genişletmek projesi dahilinde Çarşamba çayının etrafındaki o devasa söğüt ağaçlarını kesmişlerdi, ben de çok üzülmüştüm ve "Yeşil" isimli bir köşe yazısı yazmıştım. Şimdi tekrar Çumra'mızı yazmak beni son derece heyecanlandırıyor ve mutlu ediyor.

Sedat ULUPINARLI kardeşim diyor ki; Çumra'mızın kültür sanat ve edebiyatına dair ne varsa ortaya çıkarmayı ve kayıt altına alıp gelecek nesillere aktarmayı planlıyoruz.

Öyle ya Karadağ'dan Abaza, Hacı Baba'dan Bozdağ'a kadar; Çumra coğrafyasının tüm etnoğrafını anlatmak Çatalhöyük'teki duvar resimlerini Orta Asya'daki Bazırk halılarında görmek sonra aynı motifleri Anadolumuzdaki Yörük-Türkmen kilimlerinde görmek Çumra'nın kültür hayatının derinliğinin ve zenginliğinin bir göstergesidir.

Çıkacak olan bu dergide tüm Çumralı hemşerilerimizin kendilerinden bir parça bulacaklarından eminim.

Bizim yazılarımda Çumra'mızda iz bırakan unutulmayan din adamlarımızdan, bürokratlarımızdan, eğitimcilerimizden, esnaflarımızdan hatırladıklarımızı yazacağız. Harman yerinden, çim sahadan, istasyondan, çay boyundan, demir köprüden, şarıldaktan hatıralarımızı yazacağız. Arkadaşlarımızla birlikte Çarşamba kanalı ve Konya Ovası sulama projesi ile tarımın başkenti olan Çumra'mızın "Çumra Şekeri" ile yine Marka Şehir olmasını anlatacağız tanıtacağız.

Selam olsun Çatalhöyük şehri Çumralılara.

Kalın sağlıcakla selam ve dua ile.

KELİMELER YAĞMURU

UĞUR KÖFE

/bal rüyada buğday
yol buğulu hendek
gökyüzü bize şımaran/
gece karanlık secde memlekete
ufku hayran gül mektubu
ışık aynada sisli bilmece
bey tomurcuk heyecan süzer
toprak alnımızda taç
şehir ruhu genç göz
parmağım arzu rüzgara kelepçe
gökyüzü zincir kelimeler ağı
çiçek vitamin koku memleketi
gülümse ölüme gül ve damla
say yükü harf aşk hamalı
güneş sesi koy cebine
kaldırımlar gölge konağı
ellerim ekmeksiz ırgat
kovdu haram saklı helal
can kurtlu duygu bereli
sevindim gül kördü ya niye
inciler yoksul tunç zengin ya bize

YÜZ YAŞINA YAKLAŞIRKEN ÇUMRA BASINI

SEDAT ULUPINARLI

Çumra'mızda basın yayın hayatı çok eskilere dayanır. Ülkemizde birçok ilde basın yayın organı yokken Çumra'mızda günlük, haftalık ya da aylık çıkan gazete ve dergiler vardı.

Neredeyse 80 yıldır gündemdeki yerini ve varlığını koruyan Çumra basını, zaman zaman yayın hayatına giren değişik isimlerdeki gazetelerle halkımıza hizmet etmiştir. Şahısların, siyasetçilerin, öğrencilerin ve okulların çıkardığı gazete ve dergiler bunun en güzel örnekleridir. Bunların yanında geçmiş dönemde Çumra'mız da yayın yapan radyoları ve kısa dönem deneme yayınlarıyla hayatımızda kalan televizyonları da vardır. Onlardan ileriki yazılarımızda daha teferruatlı bir şekilde bahsedeceğim.

26 HAZİRAN GAZETESİ: Bu gazetemiz Çumra Taş Ofsette Çumra'mızın tecrübeli matbaacı ve gazetecilerinden Ahmet TAŞ ve Kardeşi Atila TAŞ'IN çalışmalarıyla yayın hayatına başlamıştır. O günden bu yana yazarları ve haberleriyle hep gündemde olan 26 Haziran Gazetemiz bugün sahibi gazeteci ve matbaacı Atila TAŞ tarafından işletilmektedir.

ÇUMRA POSTASI GAZETESİ: 1 Şubat 1984 tarihinde yayın hayatına giren ve bugüne kadar kesintisiz olarak ilçemizde hayatına devam eden Çumra Postası Gazetemiz, Çumra basınımızın duayen isimlerinden Özkan Matbaası sahibi gazeteci ve matbaacı Erol ÖZKAN ve oğulları Şakir ÖZKAN ve Fatih ÖZKAN tarafından işletilmektedir. Çumra Özkan matbaasında baskısı yapılan Çumra Postası Gazetemiz 2005 yılından buyana internet üzerinden de yayın yapmaktadır.

ÇUMRA ÇAĞRI GAZETESİ: Çumra'mızda 1985 yılında Çumra İmam Hatip Lisesinde okuyan bir gurup öğrencinin yapmış oldukları özverili bir çalışmanın sonucu ortaya çıkmış bir gazetedir. Özellikle 1983 yılında yayın hayatında olan ve yine öğrenciler tarafından çıkarılan Yeniçağ Gazetesinin yerini doldurup aynı amaca hizmet etmek için çıkarılmıştır.

DEMOKRAT ÇUMRA GAZETESİ: Çumra'mızın ilk yazılı basını yani gazetesi Demokrat Çumra Gazetemizdir. Demokrat Çumra Gazetemiz 1948 yılında Merhum Rakım Çumralı ve arkadaşlarının siyasi ağırlıklı olarak çıkardıkları bir gazetedir. Haftada iki defa yayın yapan gazete iki sahife olarak çıkarılmıştır. Demokrat Çumra Gazetemiz ekonomik zorluklar nedeniyle yaklaşık iki yıl kadar yayın yapmış ve yayın hayatına veda etmiştir.

ÇUMRA ÇIĞIR GAZETESİ: Çumra'mızda 1970 li yıllarda yayın hayatına giren Çumra Çığır Gazetemiz gazeteci Aydın ÇUBUK tarafından çıkarılmış siyasi içeriği ön planda tutan bir gazetemizdir. Yaklaşık 4 yıl kadar yayın hayatında kalan ve maddi imkânsızlıklar sebebiyle kapanmak zorunda kalan Çumra Çığır Gazetemizde fikir, edebiyat ve haber ağırlıklı olarak yayınlar yapılmıştır.

ÇUMRA UYANIŞ GAZETESİ: Çumra'mızın basın yayın hayatına 1973 yılında giren gazetemiz Ramazan ÇALI ve arkadaşları tarafından çıkarılmıştır. 5 yıl kadar yayın hayatında kalan Uyanış Gazetemiz maddi imkânsızlıklar nedeniyle yayın hayatına 1978 yılında son vermiştir. Gazetemizde genel olarak fikir, edebiyat ve haber ağırlıklı olarak yayın yapılmıştır.

YEŞİL ÇUMRA GAZETESİ: Geçmiş yıllarda Çumra'mızda yayın yapan yerel gazetelerimizden biriside Yeşil Çumra Gazetesi'dir. Gazeteci Erdal TORUN ve arkadaşlarının çalışmasıyla ortaya çıkan Yeşil Çumra Gazetemiz 1970 yılında yayın hayatına girmiş ve fikir, edebiyat ve haber- yorum ağırlıklı olarak yayınlar yapmıştır. Yeşil Çumra Gazetesi Erdal TORUN'un gazetecilik mesleğini bırakmasıyla yayın hayatından çekilmiştir.

YENİÇAĞ GAZETESİ: 17 Temmuz 1983 tarihinde Çumra Milli Türk Talebe Birliğine bağlı bir grup öğrencinin kurdukları Yeniçağ Gazetesi siyaset ve edebiyat ağırlıklı olarak yayın yapmıştır.

ÇUMRA GÜNDEM GAZETESİ: Gazeteci Nihat TORUN ve arkadaşları tarafından 1990'lı yılların başlarında yayın hayatına başlayan gazetemiz maddi ve manevi imkânsızlıklar nedeniyle sekiz ay sonra yayın hayatına son vermiştir. Çumra Gündem Gazetesi de haber, fikir, edebiyat ve spor ağırlıklı olarak yayınlar yapmıştır.

ÇUMRA'NIN KURULUŞU

ANUŞ GÖKCE

Çumra ilçesi Atatürk'ün emriyle 26 Haziran 1926 tarihinde 877 sayılı kanunla Çumra ilçe merkezi haline gelmiştir. Mustafa Kemal Atatürk Adana'ya ziyarete giderken Çumra'da mola vermiş, İstasyon binalarını ve sulama tesislerini gezdikten sonra "Bu şirin beldeyi güzelleştirmek ve geliştirmek lazımdır." demiştir. Bu emir üzerine bu günkü kaza Çumra kurulmuştur.

1936 ve 1950 yıllarında Balkanlardan Anadolu'ya gelen göçmen aileleri Çumra'ya yerleştirilmiştir. Daha sonra Hadim, Bozkır ve Ermenek'ten gelen ailelerle birlikte Çumra büyümüş ve gelişmiştir.

Çumra'nın tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Çumra'da yerleşik hayatın merkeze 12 km. mesafede bulunan Çatalhöyük ve çevresinde M.Ö. 9000 yıllarına kadar inmektedir. Çatalhöyük'te yapılan kazılarda çanak, çömlek ve buğday başakları bulunmuştur. Ticaret yaygınlaşmış, hayvanlar evcilleştirilmiş, madenler işletilmiştir. Takı ve ziynet eşyası yapılmış, resim ve heykel sanatı gelişmiş, dokumacılık buradan tüm dünyaya yayılmıştır. Evleri ise kerpiç olup, damdan içeri bir merdivenle girilmekte, ana girişten sonra odalara geçilmektedir.

İlçe genelinde Çatalhöyükten başka Sırçalı, Seyithan, Karahöyük, Karkın, Dedemoğlu, Küçükköy, İçeriçumra, Alibey, Abditolu mahallelerinde birer hüyük ve Üçhüyük mahallesinde üç tane olmak üzere toplam 13 hüyük bulunmaktadır.

Neolitik devirden sonra Çumra ve çevresi Hititler, Persler, Frigyalılar ve Lidyalıların egemenliğinde kalmıştır. 1075 yılında Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ın Konya'yı alarak ilk kez başkent yapmasından itibaren bölge Türk hâkimiyetine geçmiştir. Bölgeye Selçuklulardan sonra Karamanoğulları, Fatih'in Karamanoğulları Beyliğini ortadan kardırmasından sonra da Osmanlılar hâkim olmuştur.

İlçedeki ilk resmi binalar, Haydarpaşa-Bağdat demiryolunun Çumra'dan geçmesi dolayısıyla 1894 yılında yapılan istasyon binası ve müştemilatıdır. Çarşamba kanalının açılarak bataklıkların kurutulup ıslah edilmesi ve Konya ovasını sulama maksadıyla 1907-1914 yılları arasında yapılan sulama tesisleri ve lojmanlar da Çumra'da ilk inşa edilen binalar arasındadır.(Konya valiliği sitesi)

İlçe merkezinin ilk yerleşme çekirdeği İzzetbey ve Bardakçı mahallelerinden oluşmaktadır. 1926 yılında Çumra'nın ilçe olmasında büyük emekleri geçen O dönemin Konya valisi İzzet Bey'in adı ilçe merkezinde kurulan ilk mahalleye verilmiştir. 1936 yılında o zamanın Konya Valisi Cemal Bardakçı zamanında Balkanlardan Anadolu'ya gelen 300 göçmen ailesini Çumra'ya yerleştirmiştir. 1936 ve 1950 yıllarında gelen soydaşlarımızın yerleştikleri ikinci mahalleye Bardakçı adı verilmiştir.

1950-1960 yılları arasında gelişim alanları İzzetbey Mahallesi merkezli olmak üzere daha çok güneye ve batıya doğru gerçekleşmiştir. Günümüzde Çumra; Bağlar, Bakkalbaşı, Bardakçı, Baraj, İzzetbey, Meydan, Yenidoğan, Cumhuriyet, Hürriyet, İstiklâl, Yenimahalle Çaybaşı gibi mahalleden oluşmaktadır.(Bayram Tuncel, Tahsin Tapur, dergipark, pdf, s.280)

Çumra ilçe merkezinde yönetim fonksiyonu için ayrılmış ve bu amaç için belli bir alan olmayıp kamu hizmet binaları çeşitli yerlere dağılmıştır. İlçede devleti temsil eden kaymakamlığa bağlı birimlerden Tapu Müdürlüğü, Nüfus Müdürlüğü 4 katlı Hükümet Konağı binasında hizmet vermektedir. Hükümet binasının inşa tarihi 1989'dur. Diğer taraftan İlçe Tarım Müdürlüğü, Orman İşletme Şefliği, Özel İdare, Müftülük, Ziraî Donatım kendi binalarında hizmet vermektedir. (a.g.m, 286)

Çumra'nın demiryolu hattı üzerinde bulunması ve ilçe yapılmasıyla Çumra halkı zenginleşmiş, ticari faaliyetleri artmış, eğitim ve kültür seviyesi yükselmiştir.

ÇUMRA OKULLARI VE KURULUŞ TARİHLERİ

EKREM ÇELİK

Sayın okuyucu, ben Çumra Cumhuriyet Lisesi emekli müdürüyüm. İlçemiz değerlerinden olan Sayın Sadık Gökce Bey ve Anuş Gökce hanımefendinin önderliğinde ilçemizin bilgilerinin gelecek kuşaklara toplu olarak aktarılabilmesi için bir takım çalışmanın yapılması gerektiği, bu konuda da bana ilçemizin eğitim ve öğretim durumu konusunda mevcut bilgilerin aktarılması görevi düştü.

İlçemiz Milli Eğitim müdürü Sayın Mehmet Altunyaldız Bey bu konuda her türlü yardıma hazır olduğunu belirtmiş olup kendisine teşekkür ederiz. Öncelikli olarak ilçemiz merkezinde mevcut okulları adları ve açılış tarihlerini sıralayarak çalışmamıza başlayalım.

1-Atatürk İlk Okulu – 1939
2-Şehit Koçak İlk Okulu – 1959
3-Hürriyet İlk Okulu – 1960
4-Mustafa Onbaşı İlk Okulu – 1974
5-Saliha Onbaşı İlk Okulu – 1979
6-Numan Danış İlk Okulu – 1981
7-Mehmet Yaymacı İlk Okulu – 1983
8-Nuri Tömtöm İlk Okulu – 1991
9-Abdullah Tenekeci İlk Okulu – 1985
10-Sıhhıye Abdullah Akbaş İlk Okulu – 1999
11-Özkan Atik İmam Hatip Okulu

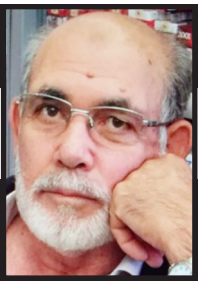
Liseler

1-Cumhuriyet Lisesi – 1954(Ortaokul) 1971 lise
2-Çumra Anadolu Lisesi – 1991
3-İmam Hatip Lisesi (erkek) – 1974
4-İmam Hatip Lisesi (kız) – 2014
5-Erkek Meslek Lisesi – 1980
6-Sedat Çumralı Kız M. Lisesi – 1959
7-Ticaret Lisesi – 1976(kapandı)
8-Ziraat Meslek Lisesi – 1974
9-Sağlık Meslek Lisesi (Mevlana Mesleki Teknik lise) – 1989

İlçemizin tek özel lisesi olan Mehmet Çiftçi Lisesi ise 2019-2020 eğitime öğretim yılında tedrisata başlamıştır.

Çok değerli okuyucu inşallah bundan sonraki sayılarda eğitim konusuna ayrıntılı olarak değiniriz, hoşça kalın

YAVRUCUĞUM

SELAHATTİN GÜZEL

Sana bir kaç nasihatim olsun
Bu acizin naçiz şiir dilimle
Yazdıklarımı ne olur azıcık dinle
Oku da nasihatlerimi kaçırma yavrucuğum
Önce sorguya çek kendini
Nerden geldin nereye gidiyorum diye kendini
Sonra yıkılır tutamazsın bendini
Gençsin dinçsin düşüncelerin farklı
İyi düşün iyi karar ver sonra dağıtırsın çarkı
Baba gibi kâr ana gibi yar olmaz
Kardeş dersen aramakla bulunmaz
Bu fırsatları sakın kaçırma yavrucuğum
Şöyle bir bak etrafına neler oluyor
Sulamazsan çiçeği hemen soluyor
Bir bakarsın elinde var bir bakarsın yok oluyor
Olanların kıymetini iyi bil yavrucuğum
Sakın saygıda kusur etme dostuna
Ağırla yedir içir kim gelirse postuna
Sırrını sakın söyleme en yakın dostuna
Dost kıymetini iyi bil yavrucuğum
Senin dinin İslâm'dır kitabın kuran
Geçmişini sakın unutma rahmetle an
Elinden gitmeden can ile canan
Yaşadığın vatanın kıymetini iyi bil yavrucuğum
Bende senin gibi genç ve dinçtim
Yetmiş yıl durmadan yedim içtim
Çalışa çalışa kendimden geçtim
Gençliğin kıymetini iyi bil yavrucuğum
Hep sevgi çiçeklerini açtır yüzünde
İyi düşün kin nefret kalmasın özünde
Sakın elin malı olmasın gözünde
Elinde olanların kıymetini iyi bil yavrucuğum
Şimdi ise ben kanadı kırık bir kuşa döndüm
Baharı yazı güzü bitirdim kışa döndüm
Farz et ki ben Selahattin yarın öldüm
Gençliğinin kıymetini iyi bil yavrucuğum

ESKİ ÇUMRA'NIN SOLMAYAN GÜLLERİNDEN!

AHMET YILDIZ

Çumra'mızın eli kalem tutanları, Dinlendik Köyümüzde gazeteci hemşerimiz Sadık Gökce'nin bahçesinde yapacakları toplantıya beni de davet ettiler. Yaptıkları program saatinde Çumra'da olmadığımdan toplantıya katılamadım. Çumra'nın kuruluş günü olan 26 Haziran günü için dergi çıkaracaklarını toplantıda bana da " Çumra'nın Güllerinden Nail'le ilgili yazı yazmamı karar kılmışlar.

Eyvallah, Çumra adına böylesi istekte bulunuluyorsa âcizane biz de elbette yazarız değil mi?

Her şehrin köyün muhakkak delisi vardır. Öyle ki, bazıları da efsane olmuşlardır. Yıllar geçse de hikâyeleri anıları anlatılır. Türk Milleti toplum olarak tarih boyunca böylesi insanları benimsemiş, onların geçimlerini ortak bir şekilde bölgenin sakinleri tarafından karşılanmıştır.

Bazen böylesi güllere bakarak o şehrin o köyün o beldenin halkı hakkında bilgilenebilirsiniz. Çünkü o insanlar halkın vicdanıdır. O şehrin hafızasının bünyesinde taşır. Işık saçan pirlerin etrafında kelebek misali dönen uçan böylesi güzel insanlar vardır.

Bizim şehrimizde de bulunan böylesi güzel insanları herkes benimser. Peki, bu güllerimizi neden benimser bilir misiniz? Herkesin kalbi hakikat için çarpar, aşktan haktan çıldırmak ister. Ancak, kendi yapamaz. Bu halleri yapmış olana da gıptayla bakar. Halk irfanı feraseti ile meczubun kaybı kurcalayan çilingir olduğunu bilir. Ortak olarak bilinç dışının en ilginç besleyicisi delilerdir. Deli sözünü sakınmaz, kimseyi umursamaz. Aklın bağ olduğunu bilir. Özgürdür bilinçaltından çekinmez. Onu her an dışa vurabilme özgürlüğünün tadını çıkartmaktadır. Ki, şehrin halkı böylesi delinin veya meczubun bu tatlı pervasızlığını hayranlıkla izler.

Biri küstah anımızda gerçeği yüzümüze hesapsız kitapsız haykırsın diye arzular. Birisi bize ayna tutsa keşke! Der…

Söz haktır. Bakan da O'dur, yıkan da O'dur, yapan da O'dur. Deli veya meczupların hem hakikat ajanlığı hem de şehrin bereketini artırmalarını o şehrin sakinleri bilir. Bu yüzdendir deliler çok sevilir. Rahmetli Nail bakkal dükkânına girer her hangi bir yiyecekten az veya çok alır. Esnaf hiç seslenmez para sormaz niye aldın demez. Hatta daha fazla alması için ısrar bile eder. Çünkü daha sonra dükkânın alışverişinin çoğalacağını bereketleneceğine inanır. Nitekim hep öyle olduğu çok kere görülmüştür.

Benim de bizzat böylesi hallerine şahit olmuşluğum vardır. Gece geç saatlerde doğum hastamızı acil olarak Devlet Hastanesine götürdük. Hastane nöbetçi rahmetli Dr. Mustafa Büyükboduk nöbetçi idi. Hastamızda aynı zamanda kalp yetmezliği var. 'Durum ciddi her şey olabilir.' dedi. Sabah ezanları okunurken Nail, Hükümet Caddesinden Ulu Cami istikametinden hastane önünde bize doğru geliyor. Selam verdikten sonra; –– "Hacı Nene korkmayın rahatlayın Allah kerimdir. Hastaneye gidin Cenabı Allah'ın Hikmetinden sual sorulmaz." dedi. Ben bir ümitle telaşla hastaneye tekrar bir haber için girerken kapıda hemşire hanım;–– Müjde nur topu gibi oğlunuz oldu. Hem annesi hem de çocuk sıhhatleri yerinde! deyince, koşarak aşağı indim Nail'e bakayım dedim. Nail Bardakçı Mahallesi tarafına doğru gidiyor. Koştum Nail'e hasta kurtulmuş ..dedim. Nail; Ben sana demedim mi Allah'ın Hikmetinden sual sorulmaz. Çocuğun adın Hikmet koyun! Dedi. O Hikmet çocuk şimdi kırk yaşın üzerinde üç çocuk babası ve hafız…

Evet, Çumra'mızın gülü Nail aslen İçeri Çumra Kasabamızdan olmasına rağmen vefatına kadar bütün gününü Çumra'da geçirirdi. Şimdiki Otogarın az ilerisinde Kemal Amcasının evi vardı. Çumra İlçesinde halkın, devlet dairelerinin, esnafın çok sevdiği Nail Efendi ayakuçlarına kadar uzun olan fistan (Göynek) ile dolaşırdı. Zaman zaman esnaf bu elbisesini yeniden diktirir hamam banyo faslından değiştirilirdi.

1985 yılında Ulu Cami şadırvanın karşısında bulunan Gökkayaların binasında MEDAŞ Çumra İşletme ve tamir bakım binası vardı. Nail Efendi MEDAŞ arıza arabasını gölgesine yatmıştır. Elektrik arızasına gidecek olan ekip Nail Efendini arabanın arkasında yattığını görmemiş ve arabayı çalıştırmış ileri geri manevra yaparken Nail Efendi üzerinden araba geçmiş hemen hastaneye kaldırmalarda hastanede iç kanmadan vefat etmiş. Çok büyük kalabalık katılımı ile cenaze namazı kılınarak İçeri Çumra Kasabasına defnedilmiştir.

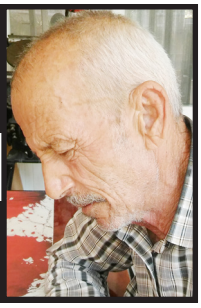
BİZİM DÜĞÜNLERİMİZ

AHMET GÖK

Yaz gelir düğünleri olur bizim ovanın
Düğünlerle atılır temelleri yuvanın
Bahçelere kurulur koca koca çadırlar
Aşçılar yemek yapar kaynar koca kazanlar
Cuma günü al bayrak asılır dualarla
Çetnevir düzenlenir eş dost akrabalarla
Cumartesi akşamı kınaya gider kızlar
Toplanır davetliler oynar gelinle kızlar
Erkek misafirleri kalır oğlan evinde
Kuruyemiş bulgurla içecek ikram olur
Sokağın ortasına kurulur orkestra
Çalar oyun havası oyuncu kaşık vurur
Pazar günü sabahtan siniler sofra olur
Misafire özenle yemekler ikram olur
Pazar günü öğleyin biter yemek ikramı
Dizilir arabalar oluşturur konvoyu
Onlarca araba ile kız evine varılır
Dualar eşliğinde gelin evden alınır
Çocuklar araçların önlerini keserler
Oğlanın babasından hediyeler isterler
Damat sağdıç bir olur karşılarlar gelini
İndirmelik almadan indirtmezler gelini
Hediyeler vererek gönülleri alınır
Gelin arabasının kapıları açılır
Damat koluna takar hayat arkadaşını
Yavaş yavaş ilerler açmak için başını
Geline yüz görümlük hediyeler verilir
Hediye verildi mi gül cemali görülür
Gök Ahmet'im böyledir bizim düğünlerimiz
Bir düğün böyle bitti yenisine bekleriz
Artık resimlerdedir bu güzel düğün anı
Düğünlere bekleriz gelin görün Çumra'yı

BURASI KONYA'NIN ÇUMRA İLÇESİ

AHMET YAVUZ

Burası Konya'nın Çumra İlçesi
1926'da kuruldu Belediyesi
Mustafa Kemal Atatürk'ün hediyesi
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Sınır komşuları Karapınar, Karaman
Güneysınır, Akören, Konya
Dağlık arazisi yok her yer ova
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Tarihi Çatalhöyük merkeze yakın
Çok eskidir tarihine bir bakın
Görmediyseniz gelin bir de siz bakın
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Abdülhamit'in demiryolu içinden geçer
Çiftçisi her türlü mahsulü eker
Verimlidir toprağı ne ekersen o biter
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
İçinden akar Çarşamba çayı
Her tarlada bulunur yeraltı suyu
Kırk küsur tane mahalle köyü
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Çumra'dadır May, Apa Barajı
Düzgündür yolları yok bir virajı
Kimi ev sahibi kimi kiracı
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Geniş caddeleri temiz çarşısı
Hükümet binası Altınparkın karşısı
Hemen yanında Merkez Ulu Camisi
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Çalışır Şeker Fabrikası tüter bacası
Halkından yetişir öğretmeni hocası
Tarımla uğraşır genci gocası
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Unutmadık Mavi Tünel suyunu
Sular aka aka bulur yolunu
Dolduracak Hotamış, Tımraş Obruk gölünü
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Bir başkadır Sırçalı Tepesi
Yanındadır Numune Hastanesi
Oradan görünür Durmuş Ali Çalık Spor Tesisi
Burası Konya'nın Çumra İlçesi
Müdüroğlu böyle tarif eder Çumra'yı
Türkiye'nin her yerine gider buğdayı
Burak buram tüter tandır ekmeği
Burası Konya'nın Çumra İlçesi

ÇUMRAM ÜSTÜNE!

ELİFE YILMAZ MISRAL

Çumra mı?
Bana ilk aşk, size ne?
Bana sevdaların en güzeli, size ne?

Çocukluğum ve tekrar çocukluğum, ilk gençliğim.

Öğrenci olmanın bin bir türlü hali.

Kışın çamurlu, yazın tozlu yolları.

Gözümde, belleğimde bir kavun figürü; her yerde her zaman, her daim, sarının her tonunda...

Ne demeli peki; aslanları sağına soluna almış, doğurganlığın, bereketin simgesi Kibele'ye...

Ahh! Hayata atılışlarım, mücadelelerim, bana öğretmenlik edişleri, bazen bıkkınlık, bazen bezdiren halleri...

Hele o demir yolları!

Gözüm yolda gönlüm darda
Ya kendin gel ya da haber yolla
Duyarım yazmışsın iki satır mektup
Vermişsin trene halini unutup
…

ÖZHAN EREN

Dizelerini hatırlatan, Çumra'yı Çumra yapan, o tren yolları,.. Çumra'yı ikiye bölen, ikiye ayıran, bellekte hatıralar yaratan tren yolları...

Koca Konya ovasında, koca bir ovadır Çumra. Ova mı? Ova dersek de ona haksızlık etmiş oluruz şimdi. Onun bozkırı da vardır, başakları boyun eğmiş ovaları, üzüm bağlarının yayıldığı yamaçları, dağları da vardır. Her bakımdan çok renklidir Çumra. Doğası gibi insanı da renklidir, kültürü de şivesi de...

Genç Cumhuriyetle birlikte, Gazi Atatürk'ün iltifatına nail olmuş, onun emriyle 26 Haziran 1926 da ilçe olmuş, rivayetlerden birine göre, İran seferinden dönen, Yavuz Sultan Selim'in, askerine "çemren" emrini verdiği, zamanla bu kelimenin 'Çumra' ya dönüştüğü yerdir bu ilçe.

Çumra deyince; mutlaka, herkesin içinde farklı farklı duygular uyanır. Bazen benzerlikler gösterse de; yaşanmışlıklar, doğulan yöre, konuşulan şive, farklı kültürler, etkiler hissedilenleri. Herkes gördüğünce, bildiğince, yaşadığınca hisseder mutlaka. Çumra'nın neresinde yaşarsanız, siz de önce orası gibi hissedersiniz ve sonra gelişirsiniz; ancak, açıldıkça, büyüdükçe, öğrendikçe ve gördükçe…

Malumunuz, 1926'da kurulan ilçemiz, tam bir kültür, renk, kimlik cümbüşüdür, Konya'nın kendisine münhasır bir yüzüdür. Dağlısı, Türkmeni, Yörüğü, Göçmeni, Tatarı, Gürcüsü, Ovalısı derken; yıllarca her küme kendi oluşumunda yaşamış, yaşamaya çalışmış, kendi olmaktan vaz geçmemiş, kültürlerin bir kaynaşmasıdır Çumra.

Arazisi bol, insanı gani gönüllü, bereketli topraklarının verdikleriyle ünlenmiş bir ilçedir Çumra. Benim Çumra'mdır. Benim anılarımın Çumra'sıdır. Benimle birlikte, binlercesinin Çumra'sıdır. Kavunu, pancarı, domatesi ile ünlenmiş, festivaller görmüş, yüzlerce ürünün yetiştiği yer, Torku'nun doğduğu yerdir Çumra. Atatürk'ün övgüsünü almış bir ilçedir Çumra. Medeniyetin beşiği Çatal Hüyük yerleşkesinin kentidir Çumra. Kendine hastır, münhasırdır, zengindir, ama gönlü karmaşık bir şehirdir Çumra. O kozmopolit yapısının üstüne hep göç almış bir şehirdir, büyümüş, büyümüşlüğü sayılarda kalmış, garip bir şehirdir Çumra.

Çumra'da, "Çumralıyım" da diyemezsiniz; sorarlar size? "Neresindensiniz" diye? Bilirler çünkü! aslında Çumralı, Çumralı değildir, illaki bir yerden gelmiştir. Şu Yörük köyündenim, bu Türkmen köyündenim, ya da göçmenim demelisiniz, yoksa anlamazlar sizi, anlamlandıramazlar. Ya da Konya'da iseniz, "Çumralıyım" demek; sizi, İçeri Çumralı mı, dışarı Çumralı mısınız? sorusuna muhatap kılar. Kuruluşu çok geçmişe dayanan Mersin yolu üstündeki kasaba Çumra, yani içeri Çumra illaki bizim Çumra'nın önüne geçecektir. İzah etmek zorunda kalacaksınızdır, "ben kaza Çumralıyım..." diye.

SUYUMUZ TÜKENİR Mİ?

M. YAVUZ ÇOLAK

Toprağımızın güzel insanları;

Hepinizi saygıyla selamlarken, bundan böyle 'Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu' adıyla huzurunuzda olacak memleketimizin şairi, yazarı, ozanı, çizeni arasında olmanın onurunu yaşayan bir Çumralıyım.

Önce meramımızı anlatmak, amacımızı ortaya koymak lazım… Biz bir grup Çumralı gönül insanı olarak tarif edebileceğim dostlarla, 19 Haziran 2021 günü Dinlendik'te Sadık ve Anuş Gökce'nin misafiri olduk. Değerli hocam Abdullah Sucu'nun organizasyonuyla davet edildiğim bu istişare toplantısında tanıştık, dertleştik; Çumramıza nasıl hizmet edebilir, eli kalem tutan insanlarımızın sayısını nasıl artırıp, okuyan kitlemizi nasıl çoğaltabilirizi değerlendirdik. Ve en önemlisi, gençlerimizin ilgisini çekip onları bu sevdaya nasıl dahil edebileceğimizi konuştuk… Devamını güzel getirebilir isek eğer bize evini, sofrasını açıp mükemmel bir gün yaşatan ve bizim bundan sonra en büyük şansımız olacak iki deneyimli Gazeteci Yazar Sadık-Anuş GÖKCE çifti yol gösteren rehberlerimiz olacak. Kendilerine en kalbi duygularımızla teşekkürlerimizi iletmek istiyorum. Biz zamana tanıklık eden bir grup hemşerileriniz olarak ilk meşaleyi 26 Haziran'da yakmış olacağız inşallah ve bu meşalenin ışığını uzaktan yakından gören herkesi de tutuşturarak Çumra sevdasına götüreceğini umut ediyoruz…

Konu paylaşımında, tarım teşkilatı emeklisi olup gezi ve inceleme yazılarımla, tarihi ve kültürel konularda daha önce yazılar yazan bir kardeşiniz olarak kuraklık ve buna bağlı olarak suyumuzun değerini anlatmaya kendim talip oldum. Altını çizelim önce; kimseye akıl verecek, nasihat edecek, çözüm üretecek ve haddini aşıp ukalalık edecek bir konuma düşmek istemem. Asıl amaç, gelecek nesillerin hafızasında bugünü canlandırıp diri tutmak olacaktır. Yazmak işte bu yüzden önemli ve değerli… Bir cümle ile ifade etmem istenirse, yazmak;insanın ölüme karşı geliştirdiği bir devamlılık reçetesidir, çünkü yazıp bıraktıkları dışında hiçbir şeyi ölümün elinden kurtaramaz insan! Ataların dediği gibi; söz uçar, yazı kalır…

Şimdilik bu konu için bize ayrılan alan dar gelse de ileride inşallah sayfalarca yazmak gerekecek, okuyup düşünenimizi ve konularımıza katkı yapacak kişileri işin içine çekmek önemli… Evet, hayat damarımız hızla kuruyor ve herkes durumun farkında olsa da sesini bile çıkaramadan endişe ile bekliyor. Garip bir çağda yaşıyoruz ve anı yaşayan nesil olarak bizi daha nelerin beklediğini bilmiyoruz! Salgın hastalık ve tesirleri, kuraklığa bağlı gıdaya olan talebin artması ile birlikte aşırı pahalanma, korkunç teknolojik gelişme ve tesirleri, güçlünün zayıfı yutması gibi tekelleşerek ve bloklara ayırarak dünyayı ele geçirmeye çalışan küresel güç odakları, artan nüfus ve kontrolsüz göç olayları gibi makro sorunları var insanlığın. Bu ve benzeri daha birçok ağır sorunlar içinde en tehlikeli olanı açlık ve gıdaya erişim sıkıntısıdır. Gıda öyle stratejik bir silah ki aynı zamanda, yokluğunda ve kıtlığında hiçbir para, altın veya meta onu satın almaya yetmez! Neden bu örneği verdik, çünkü gıda sentetik olarak üretilebilen bir madde değildir. Sadece Allah'ın bize bağışladığı en kıymetli üç güzelden; toprak, su ve havadan üretilebilen ortak bir mamuldür. Bunların arasında en kıt olanı ise su kaynaklarıdır ve o olmadan asla hiçbir canlı yaşayamaz. Bizim yaşadığımız coğrafya bu kıt kaynakların en derin ıstırabını bugün de iliklerine kadar hissederek ayakta kalma savaşı veriyor.

Yeryüzünü bir sofraya, tüm canlıları da Allah'ın bu sofranın etrafındaki hane halkına benzeten Mevlana'nın penceresinden bakmak lazım artık... İşte bu yeryüzü sofrasının da eli uzunu ne yazık ki insandır!

"Sofrada elini, mecliste dilini kısa tut" diyen atalarımız yolumuzu aydınlatıyor aslında, fakat biz hiçbir nimetin daralıp tükenmeyeceğini sanıp büyük bir yanılgı içinde kıvranıyoruz. Bir gün yazarım inşallah 'Koca Doksan Kıtlığı' bu topraklarda yaşandı; binlerce insan açlıktan ölürken, yüz binlerce hayvan telef oldu, ova yıllarca öksüz ıssız kaldı! Bana ayrılan köşe buraya kadar olduğu için bitiriyorum. Sözü Allah sözü ile bağlamak istiyorum.

"De ki: Söyleyin bana; eğer suyunuz yerin dibine çekiliverse, size kaynağından akıp duran yeni ve tatlı bir suyu kim getirebilir?" (Mülk Suresi/30)

95. YILIMIZDA ÇUMRAMIZA VE ÇUMRALILARIMIZA SELAM OLSUN

MEHMET SEVİŞ

Düşünen kafaları, üreten elleri, sadece bakan değil, gören gözleri görmek! Mutluluğun diğer bir adı bu olsa gerek. Belgesel bir filmin senaryosunu yazar gibi başlayıverelim mi hemen? Keşke "gibisi" de olmasa da gerçek bir belgesel yapabilsek bizden sonraki Çumra'mızda yaşayacak kuşağa kuşaklara.

O yönde de umutlarım gelişiyor genç Çumralılarımızdan kimilerinin film çekme eğitimi ve sanat eğitimleri duyumlarımı aldıkça. Yazan gençlerimiz görünce… Köylerimizin, Çumra'mızın Konya'mızın ve hatta ülkemizin belgesellerini yapacaklarına umutlarım artıyor.

Uçsuz bucaksız bir ova. Uçsuz bucaksız, ağaçsız, dalsız, topraklar, topraklar ve topraklar… Öyle ki bir yırtıcı hayvan saldırsa ona atacak kadar küçücük bir taşın bile olmadığı hasmı has tarım toprakları. Mustafa Yavuz Çolak kardeşimin adını koyuverdiği " Dokuz bin yıllık delikanlı." Çumra'mızın özü. Çarşamba. Çatalhöyük. Çumra.

Sadık Gökce dostun Dinlendik köyündeki ev sahipliğinde toplandığımız da daha önceleri Abdullah Sucu, Sedat Ulupınarlı, Ekrem Çelik, Ahmet Yıldız, gibi dostların kafa yorup şekillendirmeye başladıkları, Çumra Kültür ve Sanat oluşumu gurubunun yaşama geçirilmesi ve ayrıca kalıcı ve uzun yaşamasını çok çok arzu ettiğim yerel bir dergi çıkarma çalışma startının verilmesi beni ne kadar mutlu etti anlatamam.

Biliyorsunuz; başlarda bir bakıma derinlerde bir batık, bir meçhul, bir giz Çumra. Birçok köyü var daha Çumra'mız hiç yok iken olan ve halende yaşamlarına dolu dizgin devam eden. Bu köyler o giz yıllarında örneğin Karapınar'a bağlı. Örneğin Karaman'a, Konya merkeze bağlı! Mahkemeleri Seydişehir de. Oğuz boylarının birer kolunun adını alan Avşarlar, Karkınlar yerleşmişler yöremize. 1700'lü yıllarda. Ha keza Yörükler de öyle. O yıllarda Çumra adı var da: Bu günkü İçeriçumranın adı o. Bakın Çarşamba çok çok eskilerde de var. Anlaşılıyor ki Çarşamba 1900'lü yılların ikinci yarısında bilim insanlarınca ortaya çıkarılacak ve adı "Çatalhöyük" olacak olan, dünyamızın ilk değilse de ilklerinden olan antik yerleşim ve tarım kenti, zamanında da akıyor kendi halince. Daha o neolitik zamanlarda Çarşamba doğurup, doyuruyor Çatalhöyük'ümüzü. Tıpkı dokuz bin yıl sonra doğurup doyurduğu gibi Çumra'mızı. Çarşamba onun içim kutsaldır buralar için.

Biraz aşağısı, belki de biraz yukarısı Çumra'mızın Asya'dan Avrupa'ya, Avrupa'dan Afrika'ya geçiş yolunun yollarının üzerinde hep. Yakın tarihimizde Gelendost'lu Haydarpaşa, Bizim adına henüz ulaşamadığımız beyler, paşalar, yazarlar ve buralarda o zamanlarda yaşayan adsız güzel insanlar kim bilir ne çalışmalar yapmışlardır buralarda. Kim bilir ne zamanlarda nerelerdeki insanları doyurdu Çumra toprağının yetiştirdiği mahsüller...? Şimdilerde tam bir insanlık işletmesi değil mi sizce de?

Su, Güneş, hava, ulaşımın gelişmesi ve verimli topraklar. Çok doğal olarak da Çumra topraklarında yaşayıp üreyen ve üreten insanlar.

Tren yolu ve Çarşamba ırmağının üzerindeki alt yapı çalışmaları için gelen insanların barınması için yapılan büyük işçi barınağı ve depo. O insanların barınağının etrafını ekip biçerek bir nevi çiftlik kurmaları. 1903'lerde Tren yolu inşasının başlaması… Kaşınhanı, Çumra, Arıkören, Mandasun ve Karaman istasyonlarının ve işçi ve memur lojmanlarının yapımı. Çumra Su İşleri Müdürlüğünün kurulması ve işçi memur lojmanları ve idare binalarının yapılması! 30 Mayıs 1926 gün ve 404 sayılı kanunla Hadim ve Cihanbeyli ile beraber aynı gün resmen ilçe olan Çumra'mız. Sadece 27 gün gibi çok kısa bir zamanda tüzel kişiliğini kurarak 26 Haziran 1926 günü yaşama başlayan Çumra'mıza ve Çumra'mızın kuruluşunun 95. Yılında yayın hayatına başlayan dergimize nice nice uzun yıllar diliyorum. Çumra Türk'tür. Ne mutlu Çumralıyım diyene. Ne Mutlu Türküm Diyene!

SOSYAL VE KÜLTÜREL YÖNÜYLE ÇUMRA

RECEP ÖĞÜTÇÜ

Eli kalem tutan arkadaşlar bir araya gelip bir heyet oluşturduk ve Çumra'mızı tanıtma görevini üzerimize aldık.

Yerleşim açısından dokuz bin yıl öncesine dayanan ve Çatalhüyük yerleşkesiyle tarih sahnesinde görülen Çumra, uzun yıllar yönetim yönüyle Bozkır ilçesine bağlı olarak kalmış, 26 Haziran 1926'da bizzat Atatürk'ün direktifiyle kurulmuş çok genç bir ilçe. Bin dokuz yüzlü yılların başında demir yolu hattının geçmesi, sulama kanallarının açılmasıyla buralarda çalışan insanlar iskele (istasyon) civarına ilk meskenleri yapmışlar, 1936'da mübadele yoluyla Bulgaristan'dan gelen göçmenler ise ilk yoğun ve yerli nüfusu oluşturmuşlardır. Kırklı yıllardan itibaren çevre köylerden, Hadim ve Bozkır gibi ilçe topraklarından göçlerin de gelmesiyle bugün Çumra merkezi kırk bin, köyleriyle birlikte 65 bin civarında bir nüfusa sahiptir.

Evet, mümbit topraklarıyla, derinlere çekilse de hala bulunabilen taban sularıyla, son yıllarda gelişen sanayi ile Çumra tarih boyunca olduğu gibi bugün de bir cazibe merkezidir, Anadolu kültürünün her renginin buluştuğu bir kültür coğrafyasıdır.

Çumra'da her etnik kesimin ayrı bir özelliği ve güzelliği var, atalarından devraldıkları kültürel kotları, adap ve erkanı, gelenek ve görenekleri bugün de yaşatmaktadırlar.

Genç Çumra'nın ilk nüfusu ve yerlileri diyebileceğimiz göçmenler (muhacirler-macurlar), kibarlıklarıyla, temizlikleriyle, mutedil ve yumuşak kişilikleriyle, sıcaklıklarıyla öne çıkmaktadırlar. İlk göçmen kafilesi 1936 yılında kerpiç evlere yerleştirilen muhacirlerin bir kısmı, devlet tarafından verilen arazilerini ve evlerini haraç-mezat satarak Bursa'ya, yani diğer hemşehrilerinin yanına göçmüş, sayıları azalmıştır.

Batı ve orta Anadolu'nun tamamında hâkim olan Yörükler, Çumra'mızda da hatırı sayılır bir nüfusa sahiptir. İnli, Dinlendik, Yörükcamili, Arıkören, Sodur gibi yörük köylerinden zaman içinde Çumra merkezine göçen ve şehir hayatını benimseyen Yörükler, uzun yıllar kendi köylerinde kendi içlerine kapalı olarak yaşasa da, artık Çumra'nın diğer unsurlarıyla kaynaşmaya başlamış, esprili yapılarıyla ve okuyan ve yazan insanlarıyla öne çıkmışladır. Yörükler daha sabırlı ve daha soğukkanlı yapılarıyla kavga ve nizayı sevmezler.

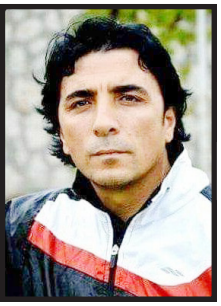
Tarih boyunca daha çok Anadolu'nun doğu bölgelerinde yaşayan, son üç yüzyılda Batıya doğru göç eden Türkmenler, Çumra'da ana unsulardan biridirler. Çumra Türkmenleri genellikle Suriye'nin Halep bölgesinden gelmişlerdir. Atak, girişken ve çalışkan olan Türkmenler, Kayserililer gibi ticarete de yatkın insanlardır. Pazarlamayı çok iyi yaparlar, pazarlığı da çok severler. Köylerinde her evin ayrı misafir odası vardır ve misafir severlikleriyle öne çıkmaktadırlar. Yemek kültürleri de zengindir. Haksızlığa, aşağılanmaya ve ezilmeye gelmezler, tepkileri serttir, arkadaşlarını satmazlar. Yörükler gibi Türk'ün tüm karakter yapısını genlerinde taşırlar.

Çumra'da ana unsurlardan biri de "Dağlı" dediğimiz, Hadim, Bozkır gibi kırsal yörelerden göçüp gelen insanlardır. Doğdukları kırsal ve taşlık bölgelerde toprağa hasret olan bu insanlar, Çumra'nın taşsız, sulu ve mümbit topraklarını görünce kendilerini tarıma vermişler, Bursa'ya giden göçmenlerden ve diğer ova köylülerinden satın aldıkları topraklarla toprak ağası ve zengin olmuşlardır.

Çumra'nın en yerlisi diyebileceğimiz "Ovalılar" da Çumra'nın ana kültür ve sosyal yapısını oluşturmaktalar. Çumra'nın bir bölgesi kırsal ve susuz olurken, bir bölgesi de ovadır, sulu tarım yapılmaktadır. Geçmişten beri çok yoksulluk görmeyen, büyük arazilere sahip ova köylüleri daha zengin, görgülü ve cömerttir, kapıya geleni boş çevirmezler.

Kürtlerin de Çumra'da hatırı sayılır bir nüfusları vardır. Daha çok Van ve Ağrı bölgesinden gelen, birbirleriyle akraba olan bu insanlar, çalışma ve iş bulma amaçlı gelmişlerdir.

ÇUMRA ÇATALHÖYÜK'TE SPOR TARİHİ

ABDULLAH KOÇAK

Değerli okuyucularım, kıymetli sporseverler...

ÇATALHÖYÜK – ÇUMRA kelimeleri gördüğümüzde her zaman aklımıza ilk gelen tarihi dokusu, yani dokuz bin yıl öncesine gider geliriz. Ama bu güzel yöremizin başka değerlerininde olduğunu malum hepimiz biliriz. Her yaşanmışlığın bir geçmişi vardır elbet, sporun da Çumra'da tabiki bir geçmişi vardır, diyerek araştırmalarım bakınız bizleri nerelere ve kimlere götürüyor.

Yıl 1940 Baraj spor diye adlandırılan bir mahalli takımı kuruluyor. O dönemde Baraj Spor futbol ve yağlı güreşe dayalı bir faaliyet içerisindedir. Baraj spor adını Çumra Devlet Su İşlerine bağlı Çarşamba Çayı'nın Şarıldak mevkii kapaklarından almaktadır. 1940 ve 50 yılları arası baraj spor olarak devam eden süreçte branş olarak önce futbol, sonra balkanlardan göç halinde gelen muhacirler tarafından gurublar halinde yağlı güreş de yapılıyordu. Bu yıllardan sonra1950 yılı Konya Beden Terbiyesi Müdürlüğü arşivinde ÇUMRA SPOR diye bir takım kuruluyor, ama nedendir bilinmez amatör liglere katılmıyor.

Renkleri Yeşil ve Kırmızı olarak arşivlerdeki yerini alıyor.

Tekrar BARAJ SPOR...Yıl 1954 İlçe tarihinin ilk futbol takımı resmî olarak İsmail Çapar önderliğinde tekrar kurularak ilk başkanı da Kemalettin Danışık oluyor. Çumra futbol tarihinin ilk futbol takımı BARAJ SPOR rengi YEŞİL – KIRMIZI olurken , 1956 yılında ikinci amatör liginde yerini alıyor. Takımdaki oynayan futbolcuların bir kısmı Kaleci Topal Ali, Kara Bomba, Hüsnü Abi, Yılmaz Abi, Kaleci Deli Mehmet, Kuzu, İbrahim Toz gibi yetenekli oyuncular yer alıyor ve biliniyordu.Tam beş yıl resmî olarak mücadele eden Baraj Spor 1961 yılına kadar devam ediyor. Daha sonra zamanın şartlarında baraj spor fes edilerek faaliyetleri durduruluyor.

İsmail Çapar Başkan döneminde sporsever, gönül adamı, hizmet adamı olarak tarihteki yerini alıyor. Ve 1963 yılında İsmail Çapar Başkan Çumra Sporu Konya Amatörde başkanlığıyla beraber kalıcı olmasını sağlayacak yeni bir atılım yapıyor. Bu vesileyle faaliyetlerine uzun zaman devam ediyor. Zamanın seyrinde Çumra Spor Konya Amatörde bir çok başarılar elde ediyor.

Çumra spor – YEŞİL – KIRMIZI gelecek yıllarda sporda kalıcı olacak, bir çok genci çatısında barındıracak, sporsal faaliyetlerin görüntüsüyle karşımıza çıkacaktır. Geçmiş dönem Belediye Başkanlarımız ve Çumra'lı sporseverlerimiz tarafından faaliyetler yürütülerek günümüzün şu anki takımı ÇATALHÖYÜK ÇUMRA BELEDİYE SPOR karşımıza çıkıyor.

* İyiki varsın Çumra Sporumuz, SONSUZA KADAR VAROL*

SAYGILARIMLA ....

